

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/57/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621204428
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7621204428.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci navrhovateľa 1/: F. J., nar. XX.X.XXXX, A. XXX, právne zast. AK Berčo, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, J.Hanulu 19, a maloletých detí: S. J., nar. X.X.XXXX, C. Y. J., nar. XX.XX.XXXX, a E. J., nar. XX.X.XXXX, všetky bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny L. W. U., deti rodičov: matka F. J., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, Q., t.č. A. XXX, právne zast. AK Berčo, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, J. Hanulu 19, a otec C. J., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, A., právne zast. AK Ján Buroci, s.r.o., so sídlom Za šestnástkou 17, Spišská Nová Ves, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a úprave styku, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 6P/218/2021-331 zo dňa 10.11.2022 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I. až V.
- Zrušuje rozsudok vo výrokoch VI. a VII. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zvýšenia výživného zo strany otca pre mal. detí F., S., C. Y. a E., dôvodiac to zmenou pomerov predovšetkým na strane maloletých detí. F. sa k návrhu matky priebehu konania pripojil, keďže nadobudol plnoletosť.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Otec je povinný prispievať na výživu dospelého syna F. J., nar. XX.X.XXXX sumou vo výške 170 eur mesačne, počnúc od 16.9.2021 do budúca, ktoré výživné je povinný uhrádzať k rukám F. J., vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Dlh na výživnom zo strany otca na F. J. za obdobie od 16.9.2021 do 31.10.2022 vo výške 810 eur je otec oprávnený splácať v mesačných splátkach vo výške 40 eur mesačne popri bežnom výživnom vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám F. J. od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh na výživnom.

III. Zvyšuje sa výživné zo strany otca na mal. deti a to na maloletého S. J., nar. X.X.XXXX zo sumy 90 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, na maloletú C. Y. J., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80 eur mesačne na sumu 130 eur mesačne, na maloletého E. J., nar. XX.X.XXXX zo sumy 80 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, počnúc od 16.9.2021, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

IV. Dlh na výživnom zo strany otca na maloletého S. J., nar. X.X.XXXX za obdobie od 16.9.2021 do 31.10.2022 vo výške 955 eur, na maloletú C. Y. J., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 16.9.2021 do 31.10.2022 vo výške 675 eur, a na maloletého E. J., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 16.9.2021 do 31.10.2022 vo výške 955 eur, je otec oprávnený splácať v mesačných splátkach vo výške 110 eur mesačne popri bežnom výživnom vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh na výživnom.

V. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k.12P/126/2018-55 zo dňa 15.10.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/24/2019-101 zo dňa 30.7.2019 vo výroku, ktorým bola upravovaná vyživovacia povinnosť otca k F. J. a maloletým deťom S. J., C. Y. J. a E. J..

VI. Návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi zamietá.

VII. Konanie o návrhu otca na úpravu styku s F. J. zastavuje.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ustanovením § 62 ods. 1 až 4, § 65 ods. 1, 75 ods. 1, 2, § 77, 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a § 121 a 155, 156 Civilného mimosporového poriadku.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrhu matky na zvýšenie výživného je potrebné čiastočne vyhovieť, najmä s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí a na možnosti a schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na strane detí konštatuje súd zistenia, že mal. S., je študentom druhého ročníka Z. J. v L. W. U.. Má individuálny učebný plán. Profesionálne hrá futbal v Y. v Y.. Býva na internáte. Ubytovanie a obedy má zdarma. Strava mimo obedov mesačne vo výške 100,- eur, cestovné 50,- eur, vreckové 100,- eur. Nákup výstroje - štyri páry kopačiek, nákup vitamínov. Maloletá C. Y., je žiačkou deviateho ročníka A. U. T. sv. V. v L.. Navštevuje ZUŠ v L. W. U., odbor hra na husle, dramatický odbor. Matka mesačne uhrádza poplatok vo výške 20 eur, súkromne hodiny literárno-dramatický odbor 15,- eur. Maloletej boli zakúpené husle vo výške 150,- eur, vreckové 20,- eur mesačne, poplatok za stravu v školskej jedálni 9,- eur mesačne. Maloletý E., je žiakom ôsmej triedy A. U. v L.. Q. futbal v Y. - jeden týždeň v mesiaci je spolu so starším bratom S. ubytovaný na internáte. Poplatok za stravu v školskej jedálni 9,- eur mesačne a vreckové 20,- eur mesačne. Náklady na maloleté dieťa tak podľa zistenia súdu objektívne vzrástli a to jednak pokiaľ ide o výdavky na školu, šport, hudbu, jednak aj pokiaľ ide o náklady na bežné oblečenie, obuv, kultúrne vyžitie a v neposlednom rade aj hygienické potreby, berúc tiež na zreteľ na ich vek.

5. Na strane matky ako povinného rodiča zistil, že býva spolu s F. a maloletými deťmi a partnerom T. V., s ktorým má ďalšie štyri maloleté deti a zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloleté deti. Príjem na strane matky je rodičovský príspevok vo výške 275,90 eur a prídavky na deti. Mesačné výdavky na strane matky tvorí inkaso vo výške 70 eur, poplatky za drevo ročne vo výške 700 eur, poplatky za internet 18 eur, plyn 15 eur, telefón 20 eur. Otec býva v byte u partnerky v V. a za prácou dochádza do Y.. Platí výživné vo výške 360,- eur mesačne, za spoločné bývanie s partnerkou na nájom uhrádza 75,- eur mesačne, za nájom v Y. platí otec 160,- eur mesačne, cestovné do práce 23,- eur mesačne. Otec spláca hypotéku vo výške 258,69 eur mesačne a pôžičku vo výške 203,72 eur mesačne s poistením vo výške 3,87 eur mesačne, ktoré však splácal aj počas poslednej úpravy výživného. Otec spláca pôžičku vo výške 350,- eur, ktorá bola použitá na vyplatenie BSM pre bývalú manželku. Otec je vojak a jeho priemerný mesačný príjem na základe otcom predložených výplatných pások za obdobie od marca 2021 do marca 2022 bol v priemere vo výške 1960,41 eur. Podľa vlastného vyjadrenia je otec výlučným vlastníkom domu s pozemkom v Q., ktorých hodnotu odhadol na 185000,- eur v ktorom sedem rokov nikto nebyva.

6. Súd ustálil výšku novourčeného výživného zo strany otca na maloletého S. na sumou 160,- eur mesačne, na maloletú C. Y. vo výške 130,- eur mesačne a v prípade maloletého E. súd ustálil výšku novourčeného výživného zo strany otca na sumu 150,- eur mesačne, a to od podania návrhu od 16.09.2021 do budúca s rovnakým spôsobom a dňom splatnosti ako doposiaľ, pričom súd zohľadnil celkovú dĺžku konania a prihliadol aj na zvýšený rast cien, ktorý počas konania nastal až do času vyhlásenia rozsudku.

7. Návrh otca na úpravu styku s maloletými deťmi, zamietol. Daný záver odôvodnil tým, že mal v konaní za preukázané, že otec sa s maloletými deťmi dlhodobo, a to najmenej od roku 2015 nestretáva, nie je z deťmi v žiadnom kontakte a za tak dlhý čas nepochybne došlo k pretrhnutiu akýchkoľvek väzieb otca s maloletými deťmi, a je tak len ťažko predstaviť ako by sa otcom navrhnutý styk vôbec mohol s prihliadnutím na záujem maloletých detí zohľadňujúc aj ich vek mohol vôbec úspešne realizovať. Otec maloletých detí sa má možnosť s nimi stretávať aj za súčasného stavu, čo sa otec nijakým spôsobom ani nepokúšal preukázať, že by sa snažil v súčasnosti o obnovovanie vzťahu s maloletými deťmi aspoň ich občasným obdarovaním, navštíviť ich či už v mieste bydliska, pri škole alebo na futbalovom zápase v prípade maloletých synov.

8. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie s výnimkou výroku VII. podal odvolanie otec. Navrhuje rozsudok zrušiť v napadnutej časti a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo vzťahu k výživnému otec namieta predovšetkým skutočnosť, že neprihliadol súd na prijaté finančné prostriedky matky z vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 31.003,49 eur. Na strane jednej zohľadnil, že otec vlastní nehnuteľnosť, z ktorých matka dostala vyrovňovací podiel. Avšak finančnú výplatu pre matku súd nezohľadnil. Ďalej počas súdneho konania predložil prehľad svojich mesačných príjmov a nákladov, pričom náklady neobsahujú žiadne prehnané a neobjektívne výdaje a otec spláca pôžičky, ktoré nadobudli aj počas manželstva. Vo vzťahu k výroku, ktorým súd zamietol jeho návrh na úpravu styku s maloletými deťmi uviedol, že súd nepostupoval dôsledne pokiaľ sa nezaoberal jeho návrhom a snahou na obnovenie vzťahu s maloletými deťmi, pričom nie je pravdou, že on sa nesnažil, niekoľko krát navštívil deti v mieste bydliska, avšak matka od rozvodu manželstva sa snaží na deti pôsobiť tak, aby otca odmietali.

10. Písomné vyjadrenie k rozsudku podala matka, ktorá uviedla, že s podaným odvolaním nesúhlasí a je toho názoru, že nie je dôvod na zrušenie a vrátenie veci. Matka navrhuje, aby odvolací súd zvýšil výživné. Argumentáciu otca, že nedostatočne súd prihliadol na výplatu podielu z BSM, nie je správny. Otcov príjem bol ustálený vo výške 1.960,- eur a z tohto príjmu môže platiť výživné. Vo vzťahu k úprave styku uviedol, že považuje rozsudok za správny. Je nepredstaviťelné, aby sa deti začali zrazu so svojim otcom, ktorý o nich len formálne prejavuje záujem, stretávať.

11. Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Odvolanie otca nepovažuje za dôvodné.

12. Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 10.3.2020 uviedol, že maloletý E. už nehrá pre futbalový klub od 5.10.2022 a S. od 13.11.2022. Zároveň žiada, aby súd v odvolacom konaní rozhodol tak, že pripustí zmenu návrhu v smere jeho rozšírenia o nový výrok a rozhodne, že daňový bonus si na deti bude uplatňovať otec.

13. Matka podala k vyjadreniu otca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že je pravdou, že nepôsobia už deti vo futbalovom klube Y., ale od 27.3.2023 S. je súčasťou akadémie S. T., kde dochádza na tréningy a zápasy. Rozdiel je v tom, že nemá uhradené ubytovanie, nemá uhrádzanú stravu ani ošetrovanie, ani doplnky. Dochádza z miesta bydliska autom do L. W. U. a odtiaľ cestuje do T. autobusom alebo vlakom. Maloletý E. nechodil pravidelne, niekedy chodil s S. do klubu v Y., absolvoval tréningy, chodil tam príležitostne. Neexistuje dôvod na zníženie výživného. Otec matku kontaktoval ohľadne daňového bonusu, kedy prejavil záujem s tým, že by rád pomohol deťom, aby tie peniaze mali pre budúcnosť. Faktom je, že príjem otca je dostatočný na to, aby mu bol priznaný v maximálnej výške v sume 140,-

eur. S takýmto návrhom otca nemá problém, ak je ochotný posielat' matke k rukám danú sumu. Zároveň uviedla, že dlh na výživnom otec neuhradil v celkovej výške.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie otca je podané dôvodne iba v časti napadnutého rozsudku a to vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu otca /výrok VI./ a v prevyšujúcej časti je rozsudok v napadnutých výrokoch I .až V. vecne správny.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní odvolateľom - otcom , matka odvolanie proti rozsudku nepodala bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky, za daných skutkových okolností, na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k úprave styku otca a zmeny rozsahu výživného.

16. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd považuje napadnutý rozsudok vo výrokoch o výživnom a dlžnom výživnom za vecne správny. Súd prvej inštancie správne o výške výživného rozhodoval v súlade s ustanoveniami § 62, § 75 Zákona o rodine. Ohľadne skutkových otázok posudzovaných súdom prvej inštancie neučinil odvolací súd odlišný skutkový záver. Vo vzťahu k rozsudku o zmene rozsahu výživného vrátane plnoletého F. odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci a nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov odchýliť, príp. zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Čo sa týka zistenia skutočného stavu v otázke výživného, príjmy rodičov a oprávnené potreby maloletých detí a navrhovateľa tak, ako ich zistil súd prvej inštancie, neboli medzi účastníkmi konania sporné, sporná bola len otázka výšky výživného a naplnenie predpokladov pre zmenu výšky výživného. V otázke úpravy styku takisto nebolo sporné, že sa styk nerealizuje dlhodobo spornou sa stala vhodnosť alebo nevhodnosť úpravy styku medzi otcom a maloletými deťmi.

17. Vo vzťahu k napadnutým výrokom o výživnom otec v podanom odvolaní namieta správnosť napadnutého rozsudku, keďže súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k výživnému aj styku s maloletými deťmi. Zhrnúc jeho odvolacie námietky namieta nesprávnosť záveru súdu vo vzťahu k rozsahu výživnému, pokiaľ súd neprihliadol na jeho oprávnené výdaje a nezohľadnenie výplaty matky z titulu vyrovnania bezpodielového spoluvlastníctva manželov /ďalej aj ako „BSM“/ Tvrdí, že jeho pomery neodôvodňujú zmenu rozhodnutia o výživnom v takom rozsahu, v akom stanovil výživné súd.

18. K námietkam otca vo vzťahu k výživnému odvolací súd udáva nasledovne.

19. Súd správne uzavrel že všetky deti vrátane plnoletého navrhovateľa v 1. rade sú stále osobami oprávnenými z výživného a sú odkázaní na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné mať na zreteli ustanovenie § 230 CSP i ustanovenie § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). CSP v uvedenom ustanovení určuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova (prekážka res iudicata - veci rozhodnutej). CMP však počíta s prípadmi, keď nie je objektívne možné túto zásadu dodržať, konkrétne ust. § 121 CMP, ktoré umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa zmenili pomery. Za zmenu pomerov možno považovať okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie rozsahu vyživovacej povinnosti (zásada „rebus sic stantibus“).

20. Otec nenamieta súdom zistené oprávnené výdaje deti odkázaných na výživu rodičov. V konaní súd zistil odôvodnené potreby všetkých oprávnených s ohľadom na ich vek a oprávnené potreby. Odvolací súd považuje v zhode s názorom súdu prvej inštancie za dôvodné zvýšiť doposiaľ určené výživné. Skorším rozsudkom upravená výška výživného v celkovej výške 360 eur už nebola spôsobilá reflektovať prirodzený vývin mal. detí a plnoletého navrhovateľa ich zvýšené požiadavky na stravné, ošatenie, obuv, drogériu, náklady spojené so školou, na voľnočasové aktivity a zdravotný stav, potreby na športové záujmy predovšetkým u maloletého S.. Výdaje sú primerané ich veku a zodpovedajú finančným možnostiam rodičov. Významným spoločenským faktorom pre posúdenie výšky výživného je nepochybne aj vývoj životných nákladov, ktorý je v poslednej dobe markantný, najmä s ohľadom na infláciu a podstatný rast cien základných tovarov a služieb. Mal. deti žijú s matkou, ako aj plnoletý F., ktorá uhrádza výdavky na ich odôvodnené potreby. Možno racionálne konštatovať, že suma 360 € nevystačí na úhradu odôvodnených potrieb oprávnených. Maloleté deti spolu s matkou žijú a matka uhrádza plnenia súvisiace s bývaním a chodom domácnosti. Je preto spravodlivé, že na maloleté deti a plnoletého pripadá aj pomerná suma týchto nákladov súvisiacich s bývaním a chodom domácnosti.

21. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie reflektuje rozdielnosť príjmov rodičov, zohľadňujúc ale už zmienenú osobnú starostlivosť matky, ktorá v dôsledku stúpajúceho veku a samostatnosti maloletých detí, síce nie je tak markantná, ako v čase poslednej úpravy výživného, nemožno ju však opomíňať. Čo je potrebné vziať do úvahy, bol spoločenský vývin navrhovateľa v 1. rade a mal. S. vo veku 17 rokov, ktorý z nich učinili mladých ľudí, zaradených do stredoškolského kolektívu, kultúrneho a pod.

22. Pokiaľ otec v odvolacom konaní namietal výdaje pre maloletého S., keďže maloletý už sa nezúčastňuje tréningov, a nie sú zvýšené výdaje v súvislosti s jeho účasťou v klube v Y. a rovnako tak u maloletého E., tak je potrebné uviesť, že matka potvrdila v priebehu konania odvolaciemu súdu, že maloletý E. sa zúčastňoval tréningov len príležitostne, nešlo o pravidelnosť v športovom klube v Y., pokiaľ však ide o maloletého S., tak je potrebné uviesť, že tento navštevuje športovú školu v T., ide o akadémiu S. T. od 27.3.2023. Považuje zmenu futbalového klubu za bežnú záležitosť a v škole má individuálny študijný plán. Nemá uhradené ubytovanie, dochádza z miesta bydliska s matkou do L. W. U., následne cestuje vlakom alebo autobusom a stále pretrvávajú vyššie výdavky, kým bol členom H. Y.. Je potrebné tak konštatovať, že výška stanoveného rozsahu výživného pre maloletého S., či pre maloletého E., nie je nejak nadpriemerná, v podstate len kopíruje to, že ide o spotrebnú zložku výživného a premietne sa do tejto stanovenej sumy potreba maloletých detí vrátane výdavkov v súvislosti so športom, pričom časť nákladov určite platí aj matka. Je potrebné podotknúť, že príjem matky je stále rodičovský príspevok. Je pravdou, že oproti minulému času, keď sa rozhodovalo naposledy o výživnom, pribudli matke vyživovacie povinnosti, na ktoré poukazuje aj otec. Matka vzhľadom na ďalšie vyživovacie povinnosti a poberanie rodičovského príspevku nie je schopná aj s prihliadnutím na mieru osobnej starostlivosti podieľať sa na uspokojovaní potrieb maloletých detí v rovnakom rozsahu ako otec. Rodičia sú povinní plniť svoju vyživovaciu povinnosť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

23. Aj napriek plnoletosti F. ten žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá uhrádza všetky plnenia, súvisiace s chodom domácnosti. Ak žije v spoločnej domácnosti s matkou, nemožno konštatovať jeho osamostatnenie a nezávislosť. Zo strany matky je aj jemu poskytovaná osobná starostlivosť, možno predpokladať, že matka mu poskytuje bezplatne aj služby prania, žehlenia, varenia a pod.. Tieto plnenia materiálnej aj nemateriálnej povahy je potrebné pričítať matke na plnenie vyživovacej povinnosti a premietnuť ich do pomeru, v akom by sa mali rodičia podieľať na úhrade výdavkov F..

24. Berúc do úvahy príjem otca v rozhodnom období od podania návrhu do 11/2022 vo výške cca 1.960 Eur je odvolací súd toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné, aké určil súd prvej inštancie. Z príjmu otca celkové výživné vo výške 610 Eur predstavuje v percentuálnom vymedzení 31 % z príjmu otca. Otec aj po zaplatení novo stanoveného výživného uspokojí svoje potreby a výdaje zo svojho príjmu.

25. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb, ako je jedlo, ošatenie, obuv a podobne, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa, jeho kultúrne, rekreačné potreby a podobne. Ak sú reálne možnosti oprávnených rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Z charakteru výživného ako

dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že ako náhle sa stane človek rodičom, nadobúda určité práva s tým spojené, ale tiež ho začnú viazať určité obmedzenia dané existenciou dieťaťa. Musí mať na zreteli záujmy svojho dieťaťa, v danom prípade teda záujem na zabezpečení všetkých potrieb maloletého syna napomáhajúcich k všestrannému rozvoju jeho osobnosti. V prípade kolízie záujmu dieťaťa a rodiča preváži záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolacie námietky otca, že stanovené výživné nezodpovedá jeho schopnostiam, možnostiam neobstoja. Stanovené výživné s prihliadnutím na výrazný podiel matky na osobnej starostlivosti o maloleté deti a tomu zodpovedajúci podiel na ich výžive, na dosahovaný príjem otca, prihliadnuc na celkovú životnú úroveň, pri komparácii oprávnených výdajov maloletých a plnoletého považuje odvolací súd výživné za primerané.

28. Otec ďalej v odvolaní poukazuje na to, že súd sa nesprávne vyrovnal s výplatou matky z titulu BSM, pokiaľ neprihliadol na sumu viac ako 31.000,- eur, ktorá bola vyplatená matke, neprihliadol na splácanie spoločných dlhov len otcom. K tejto odvolacej námietke odvolací súd udáva, že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v dôsledku ktorého spoločné dlhy manželov spláca len jeden z rodičov nemôže byť na ťarchu maloletého dieťaťa vo vzťahu k výživnému, pretože záujem maloletého dieťaťa má vždy prednosť pred vyporiadaním majetkových pomerov. Okolnosti výplaty pôžičiek po zániku BSM sa stávajú predmetom vyrovnania BSM, avšak neprihliada sa ne pri určení výživného pre maloleté deti, rovnako tak sa neprihliada ani na výplatu z BSM v ponímaní, že má sa stanoviť iná výška výživného.

29. Vo vzťahu k daňovému bonusu uvádza odvolací súd nasledovné. Otec je oprávnený si podať návrh na stanovenie poberanie daňového bonusu na príslušný okresný súd, ktorý dôsledne preskúma dôvodnosť daného návrhu. V danom štádiu konania kedy je potrebné zisťovať rozhodné okolnosti pre posúdenie daného návrhu je dôvodné aby sa tým zaoberal súd prvej inštancie.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok vo výrokoch I. až V. postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 CMP spôsobom vyplývajúcim z výrokovej časti tohto rozsudku.

31. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, bolo aj posúdenie, či je dôvodné zamietnutie návrhu vo vzťahu k stretávaniu sa otca s maloletými deťmi. Súd vyvodil zo zistených okolností potrebu neupraviť styk. Otec namieta predmetný záver súdu a poukazuje na skutočnosti, že má záujem s maloletými sa stretávať a žiada o pomoc súd pri obnovení vzťahu s deťmi. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, rozsahom vykonaného dokazovania a skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie považuje za dôvodné pristúpiť k zrušeniu napadnutého rozsudku vo výroku VI. postupom podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b. CSP a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoj záver odôvodňuje nasledovnými argumentmi.

32. Neúplné zistenie skutočného stavu veci považuje odvolací súd za nesprávny procesný postup, ktorým znemožnil účastníkom konania, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok zároveň nemožno odstrániť v odvolacom konaní, dodržiavajúc zásadu dvojinstančnosti súdneho konania. V prejednávanom prípade sa de facto presúva dokazovanie na odvolací súd, proti záverom ktorého účastníci konania nie sú oprávnení podať riadny opravný prostriedok.

33. Podľa § 35 CMP, je súd povinný zisťovať skutočný stav veci, ktorý je podkladom pre rozhodnutie. Znamená to, že súd je povinný zistiť v konaní skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávneho rozsahu práv a povinností a právom chránených záujmov.

34. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

35. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

36. Podľa § 25 ods. 3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

37. Podľa § 43 ZoR, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

38. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. V tomto smere je potrebné poukázať na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stýkať sa alebo len zriedka, to znamená, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi ani vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov (Gorgulu versus Nemecko), resp. že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne, slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča (Hansenová versus Turecko).

39. Úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná. Súd prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutiu návrhu otca na úpravu styku konštatoval, že otec maloletých detí sa má možnosť stretávať s nimi aj za súčasného stavu a nepokúšal sa preukázať, aby sa snažil obnoviť tento vzťah, navštíviť ich v mieste bydliska, futbalovom zápase, a teda je ťažko predstaviteľné súdu ako by sa otcom navrhnutý styk vôbec mohol s prihliadnutím na záujem detí a ich vek realizovať. Vychádzajúc z tohto záveru tak súd posúdil záujem maloletých tak, že považoval za potrebné žiadnym spôsobom styk otca s maloletými deťmi neupraviť, aj napriek tomu, že otec žiadal o úpravu styku, v priebehu konania modifikoval aj rozsah stretávania a žiadal súd starostlivosti o maloleté deti, aby mu pomohol a upravil jeho styk v základnom rámci. Súd v podstate preberá tvrdenia matky, že otec sa s maloletými deťmi dlhodobo nestretáva, neprejavuje o ne záujem a maloleté deti nemajú záujem sa s otcom stretávať.

40. V prvom rade je potrebné uviesť, že súd nezistil názor maloletých detí, k možnosti stretávania sa s otcom a k jeho návrhu. Súd nezisťoval dôsledne dôvody, pre ktoré došlo k narušeniu väzieb medzi otcom a maloletými deťmi. Javí sa, z odôvodnenia súdu, že dôvodom by mal byť len dlhodobý nezáujem otca o maloleté deti, ktorý však tvrdí, že sa o deti zaujímal, príležitostne sa snažil za nimi zájsť, avšak príčinou prečo nedochádza k stretávaniu sa v určitom období, hlavne po rozpade manželstva, bola matka, ktorá sa snaží deti takýmto spôsobom ovplyvniť. Je potrebné uviesť, že uplynula pomerne dlhá doba od rozpadu rodiny, od nastavenia nejakých pravidiel stretávania sa otca s maloletými. Súd prvej inštancie je povinný umožniť maloletým prejavíť svoj názor a vyhodnotí ich názor, vyhodnotí stanovisko otca, vyhodnotí dôvody, pre ktoré sa doposiaľ s maloletými deťmi nestretával. Ako súd starostlivosti o maloleté deti vyhodnotí otázku novej odbornej pomoci pre maloleté deti aj otca, aby sa vzťah, ktorý momentálne je, mohol revitalizovať, napraviť, pretože musí zistiť či na strane otca existujú nejaké závažné dôvody alebo závažné skutočnosti, ktoré by mohli spôsobiť, že otec sa nebude môcť s maloletými deťmi stretávať.

práve prostredníctvom zásahu súdu. Je však potrebné uviesť, že zamietnutie návrhu a tak ako učinil súd prvej inštancie, je treba označiť za riešenie ultima ratio, ktoré musí byť naozaj vo veľmi mimoriadnej situácii a musia existovať veľmi vážne dôvody.

41. V novom konaní sa súd prvej inštancie nanovo bude zaoberať návrhom otca ohľadne styku s maloletými deťmi v zmysle vyššie opísaných pokynov a vo veci rozhodne o trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

42. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).